

Statenvoorstel

Vergaderdatum GS: 6 juni 2023

Portefeuillehouder: Baljeu

Uiterlijke beslistermijn: n.v.t.

Documentnummer: PZH-2023-834198423

Onderwerp

Tijdelijke exploitatieovereenkomst veer Maassluis - Rozenburg

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Op 25 mei 2023 gaf de onderneming aan dat het faillissement was aangevraagd voor twee bij de veerdienst betrokken B.V. 's en werd het voet-fiets veer de Otter uit de vaart gehaald. Daarop heeft de provincie op 26 mei 2023 de exploitatieovereenkomst eenzijdig opgezegd. Vervolgens is door de provincie alternatief vervoer georganiseerd met een tijdelijke veerpont van de KRVE, aangevuld met busvervoer van RMC. De provincie zal trachten de kosten die hiermee zijn gemoeid via de curator te verhalen op AquaSwets te verhalen via de curator.

Sinds oktober 2022 vaart er vanwege technische gebreken geen autoveer meer op het traject Maassluis – Rozenburg. Sindsdien wordt een voet-fietsveer ingezet om de overlast voor de reizigers zoveel mogelijk te beperken. De provincie heeft met de exploitant AquaSwets B.V. veelvuldig en intensieve overleggen gevoerd over de situatie, met als doel om zo spoedig mogelijk een volwaardige veerdienst voor de reizigers te realiseren. Omdat deze overleggen niet hebben geleid tot het weer inzetten van het autoveer heeft Gedeputeerde Staten besloten juridische stappen te ondernemen. De exploitant is op 19 december 2022 door de provincie in gebreke gesteld en op 16 januari 2023 gesommeerd om uiterlijk 15 februari 2023 ten minste één veerpont voor auto's (volgens de overeengekomen dienstregeling) in te zetten op het traject Maassluis-Rozenburg.

De sommatie heeft geleid tot nieuwe gesprekken tussen de provincie en de vervoerder. In deze gesprekken heeft AquaSwets B.V. haar zorgen geuit over de exploitatie van het veer Maassluis-Rozenburg. De gevolgen van corona en de oplopende kosten van brandstof, onderhoud en personeel de afgelopen jaren hebben een negatief effect gehad op de exploitatie. Dit maakt dat AquaSwets B.V. niet de financiële middelen heeft om de benodigde reparaties aan de autoveren uit te voeren, die in totaal ruim € 2 miljoen bedragen. De verdere besprekingen met AquaSwets B.V. hebben echter niet geleid tot een pakket aan afspraken dat voor de provincie redelijk en haalbaar is en voldoende zekerheden tot varen biedt. De door AquaSwets B.V. geboden 'garanties' hebben niet de vorm en ook niet de omvang die in verhouding staat tot de financiële inspanning die de provincie zou moeten leveren. Ook de benodigde aanvullende exploitatiebijdrage is aanzienlijk hoger dan nu het geval is en daarmee niet passend binnen de juridische kaders. In de tussentijd heeft de provincie al het mogelijke gedaan om een gecertificeerd veer dat op de Nieuwe Waterweg / Het Scheur mag varen te vinden, zowel nationaal als internationaal. Dat is tot nu toe nog niet gelukt.

Tijdelijke exploitatie overeenkomst met Damen

Damen heeft aangeboden te voorzien in een tijdelijke oplossing, ter overbrugging van de periode totdat er door middel van een Europese aanbesteding een nieuwe exploitant kan worden gecontracteerd. Damen heeft in het (inter)nationaal netwerk onderzocht of het mogelijk is om al direct in juni een autoveer in te zetten, dat blijkt op korte termijn niet haalbaar.

Om deze reden zijn in de exploitatieovereenkomst met Damen afspraken opgenomen over het in eerste instantie inzetten van een voet-fiets veer. Om een structurele oplossing te bieden voor de inzet van een voet-fietsveer is het van belang dat de overeenkomst direct na de standstill periode wordt getekend en hiermee ook dat de Staten het mogelijk maken het voorliggende besluit in de Provinciale Staten (PS) vergadering van 5 juli as. wordt genomen.

Damen is van plan de Aqua Runner of een vergelijkbaar voet-fiets veer in te zetten. De Aqua Runner is in principe vanaf juni 2023 beschikbaar voor de veerdienst Maassluis-Rozenburg, heeft een capaciteit van 130 passagiers en kan drie keer per uur (beide zijden) worden ingezet. Hierdoor kunnen aanzienlijk meer fietsers en voetgangers worden vervoerd dan met het voet-fiets veer de Otter (capaciteit voor ongeveer 100 passagiers) en een hogere frequentie geboden worden. Wel moet Damen nog voldoende personeel verwerven om de Aqua Runner in de vaart te kunnen brengen. Hiervoor zal Damen ook personeel benaderen dat betrokken was bij de veerdienst. Vanaf het moment dat Damen in staat is om de Aqua Runner in de vaart te brengen, wordt er een onderhandse opdracht verleend om de periode te overbruggen tot de exploitatieovereenkomst kan worden getekend.

De belangrijkste elementen van de exploitatieovereenkomst zijn de volgende:

- De exploitatieovereenkomst heeft een initiële looptijd van twee jaar, die maximaal twee keer met een jaar kan worden verlengd;
- Damen voert met het voet-fiets veer de dienstregeling uit zoals die is overeengekomen met AquaSwets B.V., behoudens de inzet van een tweede veerpont in de spits;
- De provincie verleent een exploitatiebijdrage van € 1,2 miljoen per jaar;
- Het ondernemingsrisico ten aanzien van de kosten ligt bij Damen, wel garandeert de provincie minimale reizigersopbrengsten van € 350.000 per jaar;
- Damen zal zich inspannen zoveel mogelijk het personeel dat direct betrokken is bij de huidige veerdienst over te nemen;
- Damen doet onderzoek naar de mogelijkheden om alsnog een autoveer te kunnen inzetten op de veerdienst. In de exploitatieovereenkomst wordt daarom afgesproken dat Damen binnen zes weken na ondertekening van de overeenkomst de provincie een voorstel zal doen voor de ingebruikname van een autoveer.

Tot slot staan er in de exploitatieovereenkomst een aantal opschortende voorwaarden, te weten dat:

- De overeenkomst met AquaSwets B.V op een doeltreffende wijze is beëindigd;
- Binnen een door de Provincie gestelde periode na aankondiging van het voornemen de exploitatieovereenkomst met Damen te sluiten geen bezwaar is gemaakt tegen de intentie van de provincie de opdracht te gunnen;
- Damen voldoende personeel kan organiseren om de veerdienst te kunnen uitvoeren.

Inhoud

Op basis van de Algemene wet bestuursrecht (artikel 4:23 Awb) kan een begrotingssubsidie pas worden verleend als de bijdrage met naam van de subsidieontvanger en met het bedrag waarvoor maximaal subsidie kan worden verleend op de begroting wordt gezet. Dit betekent dat een begrotingssubsidie aan Damen Financial Participations B.V. pas door Gedeputeerde Staten

beschikbaar kan worden gesteld wanneer het onderhavige besluit door uw Staten is vastgesteld. De consequenties van dit besluit worden in de Najaarsnota (administratief) verwerkt.

Om de exploitatiemiddelen daadwerkelijk beschikbaar te kunnen stellen verzoeken Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten in de vergadering van 5 juli as. in te stemmen met onderstaand besluit om de voor de veerdienst Maassluis- Rozenburg gereserveerde middelen beschikbaar te stellen voor Damen. De overeenkomst met Damen is aangegaan onder voorbehoud van wijziging van bestemming door PS van de daarvoor beoogde middelen. Op jaarbasis is in 2023 circa € 950.000 (inclusief de LBI-indexering) gereserveerd voor de veerdienst Maassluis – Rozenburg.

Daarnaast is voor 2023 en 2024 nog € 275.000 in de begroting opgenomen voor een onderhoudsbijdrage aan de autoveren. Dit traject is echter al in 2022 afgerond, maar niet uitgevoerd zodat deze middelen ingezet kunnen worden voor het tijdelijke contract. In totaal zijn dan voldoende middelen beschikbaar voor de exploitatiekosten van de inzet van het beoogde voet-fiets veer door Damen. Daarnaast wordt PS verzocht in te stemmen met een extra bijdrage aan de exploitant indien de opbrengsten van de kaartverkoop tegenvallen. Deze bijdrage wordt geschat op maximaal € 200.000 voor een periode van twee jaar. Deze bijdrage is nog niet in de begroting opgenomen. Daarom wordt aan uw Staten verzocht om dit aanvullend extra budget van in totaal € 200.000 voor de looptijd van het tijdelijk contract op de begroting te brengen en dit bedrag te dekken uit de reserve Mobiliteit. Voor een eventuele verlenging van de tijdelijke concessie is op dit moment op de begroting € 950.000 per jaar beschikbaar. Mocht een verlenging aan de orde zijn dan volgt hierover een nadere besluitvorming door GS en PS.

Proces

Op grond van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 (Asv) is GS het bevoegd orgaan om over subsidieaanvragen te beslissen. Echter in het geval van een begrotingssubsidie kan GS pas de subsidie verlenen als PS de middelen voor een begrotingssubsidie op de begroting plaatsent met daarbij de vermelding van de subsidieontvanger en het bedrag waarop ten hoogste de subsidie kan worden vastgesteld, conform het bepaalde in artikel 4:23 Awb lid 3 sub c Awb. Indien PS heeft ingestemd om deze begrotingssubsidie op de begroting van 2023 te plaatsen, kan GS de subsidie aanvraag van Damen in behandeling nemen.

Procedure

De afspraken met Damen worden gemaakt naar analogie van artikel 5, lid 5, van de PSO-Verordening. Strikt genomen is deze verordening niet van toepassing op de onderhavige opdracht. Op grond hiervan is het toegestaan om noodmaatregelen te treffen in de vorm van een onderhandse gunning wanneer de dienstverlening uit dreigt te vallen, bijvoorbeeld doordat de concessiehouder failliet gaat. Een noodmaatregel mag maximaal twee jaar duren, totdat de decentrale overheid via een Europese aanbesteding een nieuw contract gunt. In de exploitatieovereenkomst is echter een verlengingsoptie opgenomen met twee keer een jaar, voor het geval de voorbereiding en implementatie van een Europese aanbesteding meer tijd kost dan twee jaar. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer er een nieuwe veerpont wordt voorgeschreven in de aanbesteding. Tevens is een inkomstengarantie niet in overeenstemming met de aanbestedingsrechtelijke regels en neemt hierdoor het risico op onterechte staatssteun toe.

Ten einde meer zekerheid in te bouwen wordt de voorgenomen onderhandse gunning vooraf gegaan door een (vrijwillige) aankondiging als bedoeld in artikel 4.16, lid 1, van de Aanbestedingswet teneinde het risico te beperken dat de onderhands gegunde opdracht op een later moment op vordering van een zich benadeeld voelende concurrent vernietigd wordt (op grond van het ter zake bepaalde in artikel 4.15 Aw). Hierbij wordt na deze aankondiging een standstill periode in acht genomen van minimaal 20 kalenderdagen. Na afloop van deze periode kan de exploitatieovereenkomst met Damen worden getekend, mits er geen bezwaar wordt gemaakt én uw Staten daarvoor de benodigde middelen ter beschikking hebben gesteld. In de overeenkomst is daarom een voorbehoud van instemming van uw Staten opgenomen.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 6 juni 2023, met het besluitnummer PZH-2023-832458329;

Gelet op artikelen 143 en 145 van de Provinciewet; 4:23 van de Algemene wet bestuursrecht

Besluiten:

- In te stemmen met het wijzigen van de ontvanger van de begrotingssubsidie van € 600.000 voor 2023, € 1.200.000 voor 2024 en € 600.000 voor 2025 voor Damen Financial Participations Holding B.V. ten behoeve van de exploitatie van het een voet-fietsveer Maassluis Rozenburg voor de periode juli 2023 tot en met juni 2025, exclusief indexering 2024 en 2025;
- De in de begroting 2023 opgenomen bijdrage voor een begrotingssubsidie aan AquaSwets B.V. te wijzigen voor het bedrag behorende bij de overeengekomen dienstverlening voor 2023 en op naam van Damen Financial Participations B.V. te stellen;
- Het in de begroting 2023 en 2024 opgenomen onderhoudsbudget van € 275.000 aan te merken als subsidiebudget en in te zetten als onderdeel van de exploitatiebijdrage voor de exploitatie van het voet-fietsveer van het Veer Maassluis-Rozenburg;
- Aanvullend extra budget van in totaal € 200.000 voor de looptijd van de tijdelijke concessie op de begroting te brengen voor de opvang van mogelijke inkomstenderving van Damen Financial Participations B.V. en dit bedrag te dekken uit de reserve Mobiliteit;
- De financiële consequenties verwerken in de Najaarsnota 2023.

Den Haag, 5 juli 2023

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Wvd. Griffier
Mr. M. Pe

Voorzitter
drs. J. Smit

Bijlagen:

Geen.

Den Haag, 6 juni 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

Secretaris
drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Voorzitter
drs. J. Smit